

## Sauvegarde du MEYLEMEERSCH

*Extrait de la feuille de contact n°8/2003, périodique de la CCN Vogelzang CBN (Commission pour la Conservation, la Gestion et le Développement de la Nature dans la vallée du VOGELZANGbeek, a.s.b.l.).*

*La vallée se trouve à la limite sud-ouest d'Anderlecht et le Meylemeersch est situé entre le site ULB – Erasme et le cimetière.*

Comme annoncé dans notre édition spéciale (Annonce Gestion 2002/2003), le projet de la SDRB a été mis à l'enquête publique du 22.04.2002 au 06.05.2002.

Malgré nos différentes actions contre ce projet (reportages médiatiques, demande de classement, communiqué et articles de presse, courrier aux Membres du Gouvernement et aux Députés du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, pétition, ...), la SDRB a toujours refusé un vrai dialogue et a développé un projet qui est sur plusieurs points inacceptable. Notre Commission a donc été obligée de réagir contre le projet. Une lettre motivée, accompagnée d'un dossier rassemblant tous les arguments qui soutiennent notre opposition a été envoyée à la Commune avec copie au Ministre de l'Environnement et au Secrétaire d'État des Monuments et des Sites. Voici son contenu :

---

Mesdames et Messieurs,

Concerne: Enquête publique « SDRB – Erasmus Sud »

Dans le cadre de l'enquête publique organisée suite à la demande de la SDRB pour obtenir les certificats d'urbanisme et d'environnement, la CCN Vogelzang CBN demande à être entendue par la Commission de concertation à sa réunion du 15.05.2002. Etant donné la complexité du dossier et l'importance pour l'environnement des habitants, nous souhaitons également vous transmettre nos remarques par écrit.

Nous avons pris en considération ce qui suit :

- L'entièreté de la zone concernée a fait, en 1995, l'objet d'une demande de classement motivée. Cette demande était signée par douze associations pour la protection de la Nature et notamment : *Aves – Société d'Etudes Ornithologiques (Section Bruxelles/Brabant), la CEBE – Commission de l'Environnement Bruxelles et Environs, le CNB – Cercle des Naturalistes de Belgique (Cercle des Guides Nature du Brabant), l'Entente Nationale pour la Protection de la Nature,*

## Behoud van de MEYLEMEERS

*Uittreksel van het contactblad nr 8/2003, tijdschrift van de CCN Vogelzang CBN (Commissie voor Behoud, Beheer en Ontwikkeling van de Natuur in de VOGELZANGbeekvallei, v.z.w.).*

*De vallei bevindt zich aan de zuid-westelijke grens van Anderlecht en de Meylemeers, tussen de ULB – Erasmus en het kerkhof.*

Zoals wij reeds aankondigden in onze speciale editie (Aankondiging Beheer 2002/2003), werd het project van de GOMB van 22.04.2002 tot 06.05.2003 aan een openbaar onderzoek onderworpen.

Ondanks onze verschillende acties tegen dit project (reportages in de media, beschermingsaanvraag, persmededeling en artikels, briefwisseling met de Regeringsleden en met de Leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, petitie, ...), heeft de GOMB steeds een echte dialoog geweigerd en een project ontwikkeld dat op meerdere punten onaanvaardbaar is. Onze Commissie zag zich verplicht te reageren tegen dit project. Daarom stuurden wij de Gemeente een gemotiveerde brief, en een kopie ervan naar de Minister voor Leefmilieu en de Staatssecretaris voor Monumenten en Landschappen. Deze brief ging vergezeld van een dossier met alle argumenten die onze oppositie kracht bijzetten.

Hieronder volgt de inhoud ervan :

---

Mijnheer, Mevrouw,

Betreft: Openbaar onderzoek "GOMB – Erasmus Zuid"

Zopas werd, op verzoek van de GOMB, een openbaar onderzoek gestart om stedenbouwkundige en milieu-attesten te bekomen. In dat verband vraagt de CCN Vogelzang CBN door de Overlegcommissie te worden gehoord op haar bijeenkomst van 15.05.2002. Gezien het ingewikkeld karakter van het dossier en het belang voor de leefomgeving van de inwoners, maken wij onze opmerkingen ook schriftelijk aan u over.

Wij hebben wat volgt in overweging genomen :

- Het hele gebied in kwestie is in 1995 het voorwerp geweest van een gemotiveerde beschermingsaanvraag. Die aanvraag werd ondertekend door twaalf verenigingen voor Natuurbescherming, namelijk : *Aves – Société d'Etudes Ornithologiques (Section Bruxelles/Brabant), de CEBE – Commission de l'Environnement Bruxelles et Environs, de CNB – Cercle des Naturalistes de Belgique (Cercle des Guides Nature du Brabant), het Nationaal Verbond voor Natuurbescherming, het Gemeenschappelijk*

*le Front Commun de Groupements de Défense de la Nature – Bruxelles, Jeunes & Nature, JNM – de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, la Ligue Royale Belge pour la Protection des Oiseaux, Natuurresevaten BNVR depuis 2002 Natuurpunt (Afdeling Brussel), les Réserves Naturelles RNOB, De Wielewaal depuis 2002 Natuurpunt (Afdeling Brussel) et le WWF – Fonds Mondial pour la Nature.*

- La déclaration du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale faite à l'occasion du classement du site de la Vallée du Vogelzangbeek pour son intérêt scientifique et esthétique (Arrêté du 12.11.1998), et notamment, «*Dès que les études de ces deux projets (l'incinérateur et zoning industriel) seront plus avancées, une proposition d'extension du périmètre de classement pourra être proposée au Gouvernement en deuxième phase de manière à préserver une partie du paysage bocager et rural qui jouxte le tronçon du site déjà protégé.*».
- L'avis favorable de la Commission Royale des Monuments et des Sites dont le périmètre comprend une partie du Meylemeersch (le bas du site et le vallon le long du cimetière).
- La demande du 30 juillet 1999 pour réactualiser la deuxième phase du classement suivant un nouveau périmètre qui propose le classement du bas du site (prairie avec saules têtards, vergers et ferme) et le vallon qui longe le cimetière.
- L'Etude de l'Environnement Bruxellois, réalisé par l'ULB – Mens en Ruimte à la demande de l'IBGE, et qui a reconnu le site comme Espace Vert Prioritaire.
- La Carte d'Evaluation Biologique – Brichau, I., Ameeuw, G., Gryseels, M., & Paelinckx, D. – 2000, feuille 31/6 Nord, éditée par l'Institut voor Natuurbehoud & l'IBGE, évaluant les parcelles concernées de très haute valeur biologique, de haute valeur biologique et indiquant la présence d'ensembles d'éléments de très haute, haute et moindre valeur biologique.
- La remarque du PRAS : «*Vogelzang à Anderlecht : pas d'extension de la zone verte mais, lors de la présentation du permis d'urbanisme en vue de la viabilisation de cette zone, la SDRB devra respecter les qualités paysagères du bas du site. La ferme et la prairie bordée de saules têtards seront conservées et intégrées à l'aménagement lié à la zone d'industrie urbaine.*».
- Le PRD (page 35899) qui prévoit : «*La réalisation du Plan de Maillage Vert et Bleu s'attache à fournir au citadin un cadre de vie agréable basé sur plus de convivialité et à protéger la biodiversité et les qualités écologiques des sites naturels et semi-naturels*», ou encore (page 35905, 4.1.) : «*Il s'agit également de garantir la protection de la biodiversité et des qualités écologiques des sites naturels et semi-naturels, en veillant à leur conservation et à leur mise en réseau.*».
- Le communiqué de presse du Front Commun des Groupements pour la Défense de la Nature – Région Bruxelloise qui dénonce le développement d'un nouveau projet sur un site rural avec des valeurs naturelles et paysagères exceptionnelles pendant que de nombreux anciens sites industriels abandonnés attendent leur réaffectation.
- La pétition, lancée par la CCN Vogelzang CBN, qui demande la protection des valeurs naturelles et esthétiques du site et une concertation préalable à l'enquête publique. Cette pétition a recueilli à ce jour plus de 1725 signatures en faveur

*Verbond van Verenigingen voor Natuurbescherming – Brussel, Jeunes & Nature, JNM – de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, het Koninklijk Belgisch Verbond voor Bescherming van de Vogels, Natuurresevaten BNVR sinds 2002 Natuurpunt (Afdeling Brussel), Réserves Naturelles RNOB, De Wielewaal sinds 2002 Natuurpunt (Afdeling Brussel) en het WWF – het Wereldnatuurfonds.*

- De verklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, afgelegd ter gelegenheid van de bescherming van het gebied van de Vogelzangbeekvallei omwille van zijn wetenschappelijk en esthetisch belang (Arrest van 12.11.1998), en meerbepaald, «*Zodra de ontwikkeling van deze twee projecten (verbrandingsoven en industriepark) ver genoeg gevorderd zijn, kan in een tweede fase een voorstel tot uitbreiding van het beschermd gebied worden voorgesteld aan de Regering. Op die manier kan van het landelijk en kleinschalige landschap dat grenst aan de reeds beschermde zone, ook nog een deel beschermd worden.*».
- Het gunstig advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, waarbij de begrenzing ook een deel van de Meylemeersch omvat (het lager gelegen gedeelte en het zijvalleitje langs het kerkhof).
- De aanvraag van 30 juli 1999 om de tweede fase van de beschermingsprocedure te herzien via een nieuwe begrenzing. Die voorziet in de bescherming van het lager gelegen gedeelte van het gebied (de weide met de knotwilgen, de boomgaarden en de hoeve) en het zijvalleitje dat langs het kerkhof loopt.
- De op vraag van het BIM en door de ULB – Mens en Ruimte uitgevoerde Milieustudie voor Brussel, waarin het gebied als Prioritaire Groene Zone wordt erkend.
- De Biologische Waarderingskaart - Brichau, I., Ameeuw, G., Gryseels, M., & Paelinckx, D. – 2000, blad 31/6 Noord, uitgegeven door het Instituut voor Natuurbehoud & het BIM, die de percelen in kwestie als biologisch zeer waardevol en waardevol rangschikt, en er complexen met biologisch zeer waardevolle, waardevolle en minder waardevolle elementen aanduidt.
- De opmerking van het GBP: «*Vogelzang te Anderlecht: geen uitbreiding van de groene zone maar, bij het voorstellen van de stedenbouw-kundige vergunning met het oog op het leefbaar maken van deze zone, moet de GOMB de landschappelijke waarden van het lager gelegen deel van het gebied respecteren. De hoeve en de met knotwilgen omzoomde weide zullen worden beschermd en geïntegreerd bij de inrichting van de stedelijke industriezone.*».
- Het GewOP (p.35899) dat voorziet: «*De uitvoering van het Plan voor een Groen en Blauw Netwerk, dat een aangenaam en gezelliger levenskader voor de stadsbewoner moet creëren, en tot doel heeft de biodiversiteit en de ecologische kwaliteiten van de natuurlijke en halfnatuurlijke landschappen te beschermen, ...*» en verder (p.35905, 4.1.) : «*Het gaat er ook om de biodiversiteit en de ecologische kwaliteiten van de natuurlijke en halfnatuurlijke landschappen te beschermen, waarbij gelet moet worden op hun behoud en hun opname in het netwerk.*».
- Het perscommuniqué van het Gemeenschappelijk Verbond van de Verenigingen voor Natuurbescherming – Brussels Gewest dat de ontwikkeling van een nieuw project in een landelijk gebied met uitzonderlijke natuur- en landschappelijke waarden aanklaagt, op een ogenblik dat er nog verscheidene oude en verlaten industriegebouwen wachten op een herbestemming.
- De petitie-actie van de CCN Vogelzang CBN. Hierin wordt

du patrimoine naturel du site et sera remise aux autorités en temps voulu.

Les considérations ci-avant sont rassemblées dans le dossier «MEYLEMEERSCH/ANDERLECHT» qui fait, au même titre que les autres annexes, intégralement partie de la présente demande. Elles renforcent la certitude que le Meylemeersch a toujours été, malgré son affectation par le PRAS en zone d'industrie urbaine, un paysage rural bocager d'une grande valeur biologique et esthétique. Par conséquent, **la CCN Vogelzang CBN, les douze Associations, leurs membres et les 1725 signataires de la pétition** souhaitent que le projet de la SDRB soit adapté aux remarques suivantes :

## REMARQUES

1. Comme dénoncé par le communiqué de presse du Front Commun de Groupements pour la Défense de la Nature – Région Bruxelles, nous sommes opposés à la tendance actuelle qui vise l'urbanisation de nos derniers espaces libres, surtout si ceux-ci ont une valeur biologique reconnue. Nous rappelons que bon nombre d'anciens sites industriels et d'habitations sont toujours laissés à l'abandon ! D'autre part, il est regrettable que la SDRB n'a pas jugé bon de répondre aux appels des associations pour se concerter au stade de l'avant-projet. En refusant le dialogue, elle a écarté la possibilité de présenter un projet plus équilibré qui respecte mieux les valeurs de notre patrimoine commun. Ceci nous rappelle une autre enquête publique concernant le site, il y a un peu plus d'un mois (Aquafin). En plus, ce comportement va à l'encontre de la nouvelle culture politique annoncée.
2. La remarque du PRAS n'a été que partiellement suivie, car si la partie basse du site n'est pas touchée par les zones de construction importante (A, B et C), elle sera cependant modifiée (voir dégradée) par les aménagements dans et autour de la zone D. Les interventions dans la partie basse doivent être limitées au strict nécessaire (passage des canalisations d'égouts, aménagement de promenade, réaffectation de la ferme...). L'aménagement d'un parking de 40 emplacements et la création d'un passage carrossable vers la rue de Vogelzang (Promenade Verte) sont inacceptables ! La CCN Vogelzang CBN souhaite souligner que le respect du paysage implique également le maintien, la conservation, la restauration et la réhabilitation de tous les éléments qui forment son caractère rural. Nous demandons que le projet de la SDRB prévoit en parallèle la restauration du paysage qui souffre, depuis quelques années, de nombreuses dégradations : abandon de la ferme aux vandales et aux intempéries (bris de vitres, toiture endommagée, façades fissurées, grange partiellement effondrée...), saules têtards non taillés (plusieurs arbres sont déchirés par la chute de leurs branches devenues trop lourdes), manque d'entretien des arbres fruitiers et non-remplacement des arbres morts ou tombés, haies mal entretenues ... Nous dénonçons l'abandon actuel du site, car les travaux de gestion les plus élémentaires ne sont plus effectués ! Les valeurs biologiques et esthétiques existantes ne semblent donc pas être d'un grand intérêt pour la SDRB qui préfère peut-être que celles-ci se dégradent davantage pour pouvoir recréer un nouveau paysage en fonction de son projet (?).
3. La Carte d'Evaluation Biologique (Instituut voor

gevraagd de natuur- en esthetische waarden van het gebied te beschermen, en te vens dat er overleg komt dat voorafgaat aan het openbaar onderzoek. Deze petitie werd ondertussen al door 1725 personen ondertekend en zal op het geschikte ogenblik aan de overheden worden overgemaakt.

De hierboven geciteerde overwegingen werden opgenomen in het dossier "MEYLEMEERS/ANDERLECHT". Net zoals de andere bijlagen, maakt het integraal deel uit van de huidige aanvraag. Deze overwegingen vergroten alleen maar de zekerheid dat de Meylemeers, ondanks zijn bestemming als stedelijke industriezone door het GBP, steeds een biologisch en esthetisch zeer waardevol landelijk en kleinschalig landschap is geweest. Bijgevolg wensen de **CCN Vogelzang CBN, de twaalf Verenigingen, hun leden en de 1725 ondertekenaars van de petitie**, dat het project van de GOMB wordt aangepast en daarbij volgende opmerkingen in acht neemt:

## OPMERKINGEN

1. Net zoals in het perscommuniqué van het Gemeenschappelijk Verbond van de Verenigingen voor Natuurbescherming – Brussels Gewest, kanten ook wij ons tegen de huidige tendens om de laatste stukken open ruimte te laten volbouwen, vooral als hun biologische waarde al werd erkend. Wij herinneren eraan dat er nog heel wat oude industrie- gebouwen en woonblokken liggen te verloederen! Afgezien daarvan is het jammer dat de GOMB het niet nodig heeft geacht de oproepen van de verenigingen te beantwoorden om reeds in het stadium van het voorontwerp tot overleg te komen. Door het weigeren van een dialoog heeft ze de mogelijkheid ter zijde geschoven om met een evenwichtiger project dat beter de waarden van ons gemeenschappelijk erfgoed respecteert, voor de dag te komen. Ongeveer een maand voordien ervoe-ren wij al een gelijkaardige houding bij een ander openbaar onderzoek inzake het gebied (Aquafin). Dit druist in tegen de alom aangekondigde nieuwe politieke cultuur.
2. Met de opmerking in het GBP werd slechts gedeeltelijk rekening gehouden. Voor zover de belangrijke bouwzones (A, B en C) het lager gedeelte van het gebied intact laten, zal het wel worden gewijzigd (en dus in waarde verminderd) door de aanleg in en rond de zone D. De ingrepen in het lager gelegen gedeelte moeten worden beperkt tot het strikt noodzakelijke (aanleg van de rioleringskanalen, aanleg van de wandelweg, herbestemming van de hoeve, ...). De aanleg van een parking met 40 plaatsen en de aanleg van een doorgang voor gemotoriseerd verkeer via de Vogelzangstraat (Groene Wandeling) zijn onaanvaardbaar! De CCN Vogelzang CBN beklemtoont daarbij dat respect voor het landschap ook inhoudt dat alle elementen die er het kleinschalige karakter aan verlenen moeten worden onderhouden, beschermd, hersteld en geherwaardeerd. Wij vragen dat het project van de GOMB parallel hieraan voorziet in het herstel van het landschap dat al enkele jaren verscheidene vormen van aftakeling te verduren krijgt: het lot van de hoeve wordt overlaten aan de grillen van vandalen of het weer (gebroken vensters, beschadigd dak, gescheurde voorgevel, gedeeltelijk ingestorte schuur ...), niet tijdig gesnoeide knotwilgen (afgescheurde, te zwaar geworden takken hebben al verscheidene bomen zwaar beschadigd), het gebrek aan onderhoud van fruitbomen en het niet vervangen van dode of omgevallen bomen, slecht onderhouden hagen ... Wij klagen de huidige verloedering van het gebied aan want de meest elementaire beheerswerken worden niet meer uitgevoerd. De bestaande biologische en esthetische waarden lijken dus niet van groot belang te zijn voor de GOMB. Of heeft de GOMB

Natuurbehoud et Institut Bruxellois pour la Gestion de l'Environnement) démontre que le vallon du Meylemeersch, qui descend le long du cimetière (de la route de Lennik à la rue de Vogelenzang), possède également des valeurs biologiques considérables. La nidification, les cinq dernières années, de la Chouette chevêche dans le haut du vallon confirme la valeur écologique exceptionnelle de ce paysage. Cette espèce rare se maintient, sur le territoire de notre Région, uniquement à Anderlecht dans les vallées du Vogelzangbeek et du Neerpedebeek ( $\pm$  7 couples nicheurs). Le vallon du Meylemeersch mérite donc, au même titre que la partie basse du site, d'être conservé et respecté. L'implantation de la zone de construction C dans l'axe du vallon doit donc être modifiée. La CCN Vogelzang CBN propose deux alternatives pour cette implantation (voir croquis avec propositions en annexe). Afin d'obtenir une meilleure intégration dans le paysage, les bâtiments de cette zone devront être limités en hauteur (maximum trois étages). Le plan d'eau, prévu dans la partie centrale, peut être déplacé vers l'axe du vallon, ce qui nous semble une situation plus naturelle. Ainsi, on obtiendra un espace vert qui respecte l'intégralité et le caractère rural du paysage (voir aussi remarque 2). Si cette modification n'est pas acceptée, notre avis sera négatif.

4. Une adaptation du projet aux remarques 2 & 3 garantira la conservation du patrimoine, et de toute évidence cela doit bénéficier aux habitants de notre Commune et notre Région ainsi qu'aux occupants du parc industriel et environs. Afin de pouvoir réaliser cet objectif, la CCN Vogelzang CBN a proposé de développer sur le site des activités liées à l'environnement et au patrimoine existant (Promenade locale et Ferme pour Enfants). Ces projets ont déjà été proposés à la Commune lors d'une collaboration précédente (voir «Liste des Projets pour la Vallée du Vogelzangbeek», projets 3, 4, 6, 14, 16 et 17) et il serait utile de demander à la SDRB de prendre en charge ces travaux en guise de compensation, car ainsi, le développement économique sera aussi source de sensibilisation et d'éducation à l'environnement. Nous rappelons que la conception, la réalisation et la suite de ces différents projets sont à prévoir en fonction des intérêts scientifiques et esthétiques de ce patrimoine commun. La réalisation des projets devra se faire selon les critères et les priorités suivantes : la conservation et la protection des zones et des éléments de haute et très haute valeur biologique, le développement de la biodiversité (favoriser les éléments et les espèces indigènes locaux), le renforcement et le respect du caractère rural du paysage (utilisation d'éléments et de matériaux d'origine et authentiques), la prévision d'une gestion en fonction des différents biotopes et en respectant les pratiques ancestrales (fauchage, pâturage et entretien des haies, des saules têtards, des vergers...). De même, nous proposons que, là où c'est possible, tous les aménagements liés au projet de la SDRB soient également soumis à ces critères et priorités.
5. Les effets négatifs de la circulation routière supplémentaire sont à neutraliser par l'interdiction de tout autre accès que celui de la route de Lennik. En plus, on doit à tout prix éviter que les quartiers d'habitations avoisinantes deviennent des parking au profit du parc industriel. N'oublions pas la réponse du Ministre Eric Tomas suite à une question de Monsieur W. Vandebossche : «... *Au surplus, le site sera très bientôt*

misschien liever dat ze nog meer teloorgaan om zo een nieuw landschap tot stand te kunnen brengen in functie van haar eigen project (?).

3. De Biologische Waarderingskaart (Instituut voor Natuurbehoud en Brussels Instituut voor Milieubeheer) toont aan dat het Meylemeersch-valleitje, dat langs het kerkhof naar beneden loopt (van de Lennikse-baan naar de Vogelenzangstraat), ook in aanzienlijke mate biologisch waardevol is. Zo heeft de laatste vijf jaar de Steenuil in het bovenste deel van dit valleitje gebroed, wat de buitengewone ecologische waarde van het landschap bevestigt. Deze zeldzame soort handhaaft zich op het grondgebied van ons Gewest alleen te Anderlecht in de valleien van de Vogelzangbeek en de Neerpedebeek ( $\pm$  7 broedgevallen). Het Meylemeerschvalleitje verdient dus dezelfde bescherming en respect dan het lager gedeelte van het gebied. De inplanting van de bouwzone C in de as van het valleitje moet dus worden gewijzigd. Voor deze inplanting stelt de CCN Vogelzang CBN twee alternatieven voor (zie schets met voorstellen in bijlage). Voor een betere integratie in het landschap moet de hoogte van de gebouwen in deze zone beperkt blijven (maximum drie verdiepingen). De in het centrale deel voorziene vijver kan/mag worden verplaatst naar de as van het zijvalleitje, wat ons een meer natuurlijke situatie lijkt. Zo verkrijgt je een groene ruimte die het geheel en het landelijk karakter van het landschap respecteert (zie ook opmerking 2). Indien deze wijziging niet wordt aanvaard, zal ons advies negatief zijn.
4. Een aanpassing van het project aan de opmerkingen 2 & 3 zal een waarborg zijn voor de bescherming van het patrimonium. Het is ook evident dat het ten goede komt aan de inwoners van onze Gemeente en ons Gewest, en tevens aan de gebruikers van het industriepark en zijn omgeving. Om dat doel te kunnen verwezenlijken heeft de CCN Vogelzang CBN voorgesteld op het terrein activiteiten te ontwikkelen die gekoppeld zijn aan het bestaande leefmilieu en patrimonium (Plaat-seljike wandeling en Kinderboerderij). Deze projecten werden al aan de Gemeente voorgesteld bij een vorige samenwerking (zie "Lijst van de Projecten voor de Vogelzangbeekvallei", project 3, 4, 6, 14, 16 en 17). Het zou nuttig zijn om de GOMB te vragen om deze werken bij wijze van compensatie ten laste te nemen, want op die manier zal de econo-mische ontwikkeling tevens resulteren in sensibilisatie en opvoeding m.b.t. het milieu. Wij herinneren eraan dat het ontwerpen, de verwezenlijking en de opvolging van deze projecten moet gebeuren in functie van de wetenschappelijke en esthetische belangen van dit gemeen-schappelijk patrimonium. Voor de verwezenlijking van de projecten dienen de volgende criteria en prioriteiten als richtsnoer: de bescherming van de biologisch waardevolle en zeer waardevolle zones en elementen, de ontwikkeling van de biodiversiteit (voorkeur geven aan de lokale inheemse elementen en soorten), versterken en respecteren van het landelijk karakter van het landschap (gebruik van authentieke elementen en materiaal waarvan de herkomst gegarandeerd is), het voorzien van een beheer in functie van de verschillende biotopen en met respect voor vroegere landbouwpraktijken (maaien, beweiden en onderhouden van hagen, knotwilgen, boomgaarden...). Waar mogelijk stellen wij tevens voor dat de aanlegwerken, die aan het project van de GOMB zijn gekoppeld, aan deze criteria en prioriteiten beantwoorden.
5. De negatieve effecten van het bijkomend wegverkeer moeten worden vrijdeld door elke andere toegang dan die van de Lenniksebaan te ver-bieden. Bovendien dienen de aangrenzende

*desservi par le métro ce qui représente un très gros investissement public qui mérite d'être rentabilisé par la création d'un parc permettant d'accueillir des activités nouvelles et non polluantes...». Dans leurs déplacements, les occupants du parc industriel doivent donc se servir de préférence de ce moyen de transport, afin de ne pas provoquer des nuisances complémentaires pour l'environnement des habitants et pour la partie du site à préserver.*

6. Lors du développement de l'urbanisation dans la vallée (Centre Hospitalier Erasme, zones d'industrie urbaine de la route de Lennik...), ni la Région de Bruxelles-Capitale, ni la Commune d'Anderlecht semblent avoir évalué à sa juste valeur les problèmes liés à l'évacuation des eaux usées avec comme conséquence, une pollution inacceptable du Vogelzangbeek. Ceci est en contradiction flagrante avec les discours officiels (voir PRD). Si les certificats sont délivrés pour le projet de la SDRB, on doit obligatoirement les coupler au développement d'un collecteur qui garantira l'assainissement du Vogelzangbeek (voir les remarques de notre Commission concernant les projets Aquafin et AED).
7. La CCN Vogelzang CBN dénonce une nouvelle fois le délai inadapté de cette enquête publique, car des projets «importants» demandent aussi des délais «plus importants». En effet, ces projets demandent en général plusieurs mois - voire plusieurs années - d'étude aux professionnels, or la population, elle, doit se contenter de 15 jours d'enquête dont 10 jours ouvrables (13 demi-journées pour consulter le dossier). Si on tient aussi compte que personne n'est informé dès le premier jour, on comprendra alors que, dans ce délai, même le professionnel le plus performant n'est pas en mesure d'étudier complètement le dossier, de se former une opinion et de formuler éventuellement des remarques motivées. Ce délai est, pour beaucoup d'habitants, un réel obstacle pour pouvoir exercer leurs droits les plus élémentaires, c'est-à-dire pouvoir défendre la qualité de leur environnement. De plus, le refus de dialogue préalable avec les associations et les comités de quartier n'a pas permis non plus de préparer un dossier équilibré et ceci a renforcé l'impression que la SDRB n'est pas à l'écoute quant aux inquiétudes provoquées par l'implantation d'un tel projet. Nous tenons donc à préciser que, par manque de temps, nos remarques sont probablement incomplètes et imprécises. Néanmoins, nous sommes disposés à fournir tout renseignement ou détail complémentaire qui permettra de mieux connaître les valeurs biologiques et esthétiques de notre patrimoine.

## CONCLUSIONS

Le Meyleersch, ou plutôt ce qu'il en reste, mérite toute notre attention, car l'exception de ce type de paysage dans notre environnement urbanisé en fait aussi une sorte de relique qui est à conserver pour nos enfants, nos petits-enfants et ceux qui suivront. Son intérêt dépasse de loin le simple intérêt économique, car actuellement la conservation et la protection du patrimoine commun sont devenues des préoccupations majeures pour les habitants qui ont pris conscience que ce patrimoine constitue un enrichissement considérable pour leur environnement. Nous regrettons que les promoteurs de ce projet n'aient pas pris en considération cet aspect du projet, et ceci malgré les différentes

woonwijken ten allen prijze gevrijwaard te blijven van parkeeroverlast veroorzaakt door het indus-triepark. We mogen zeker niet het antwoord van Minister Eric Thomas vergeten naar aanleiding van de vraag van Mijnheer Walter Vandenbos-sche : *"...overigens zal het gebied zeer binnenkort worden bediend door de metro; deze zeer aanzienlijke publieke investering verdient het om rendabel te worden gemaakt door de creatie van een park voor nieuwe en niet vervuilende activiteiten ..."*. De gebruikers van het industrie-park moeten zich dus bij voorkeur met dit vervoersmiddel verplaatsen en geen bijkomende hinder veroorzaken noch voor de inwoners en hun leefomgeving, noch voor het te beschermen gedeelte van het gebied.

6. Bij de stedelijke ontwikkeling in de vallei (Geneeskundig Centrum Erasmus, stedelijke industriezones van de Lenniksebaan...) heeft het Brussels Gewest, noch de Gemeente Anderlecht blijkbaar een juiste evaluatie gemaakt van de problematiek inzake afvoer van het afval-water. Het gevolg hiervan is een onaanvaardbare verontreiniging van de Vogelzangbeek. Het is flagrant in tegenstrijd met het officiële discours (zie GewOP). Indien de attesten voor het project van de GOMB worden afgeleverd, moet dit ook worden gekoppeld aan de ontwikkeling van een collector die de sanering van de Vogelzangbeek zal garanderen (zie opmerkingen van onze Commissie betreffende de projecten Aquafin en BUJ)
7. De CCN Vogelzang CBN keurt opnieuw de niet aangepaste termijn voor dit openbaar onderzoek af. Zulke "omvangrijke" projecten vragen immers ook om wat "omvangrijker" termijnen. Over het algemeen hebben professionals verscheidene maanden - zo niet jaren - nodig om deze projecten te bestuderen. De bevolking moet zich daarentegen tevreden stellen met 15 dagen onderzoek, waarvan 10 werkdagen (13 halve dagen om het dossier te raadplegen). Als je er nog rekening mee houdt dat niemand vanaf de eerste dag werd ingelicht, is het duidelijk dat binnen deze termijn zelfs de bekwaamste professional niet in staat is het dossier helemaal te bestuderen, er zich een mening over te vormen en eventueel gemotiveerde bedenkingen te formuleren. Deze termijn is voor veel inwoners een echte hinderpaal om hun meest elementaire rechten te kunnen uitoefenen, namelijk de kwaliteit van hun leef-omgeving verdedigen. De weigering om vooraf een dialoog aan te gaan met de verenigingen en wijkcomités heeft het evenmin mogelijk gemaakt om een evenwichtig dossier voor te leggen. Dat heeft de indruk versterkt dat de GOMB zich niet bekommert over de zorgen die de mensen zich maken bij de implantatie van een dergelijk project. Daarom willen we beklemtonen dat onze opmerkingen waarschijnlijk onvolledig en niet steeds nauwkeurig zijn. Desondanks blijven we bereid alle bijkomende inlichtingen of details te verschaffen om beter inzicht te krijgen in de biologische en esthetische waarden van ons erfgoed.

## BESLUITEN

De Meyleersch, of beter, wat ervan rest, verdient al onze aandacht. In ons stedelijke milieu vormt dit uitzonderlijke type landschap immers ook een soort overblijfsel dat voor onze kinderen, kleinkinderen en de daarop volgende generaties moet worden bewaard. Zijn belang overstijgt ruimschoots het puur economische. Momenteel is de instandhouding en bescherming van het gemeenschappelijk erfgoed voor de bewoners een hoofdbekommernis geworden. Ze zijn er zich terdege van bewust dat dit patrimonium een aanzienlijke verrijking van hun omgeving vormt. We betreuren het dat, ondanks de acties van de

actions qui ont été menées par la CCN Vogelzang CBN et le Front Commun de Groupements de Défense de la Nature.

Communiqués de presse, articles de presse, courriers aux Députés du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et aux Membres du Gouvernement n'ont pas eu le résultat escompté et n'ont pas abouti au dialogue non plus. Dommage !

On pouvait donc s'attendre à un projet imparfait. En effet, trop de points nous laissent insatisfaits ou sont inacceptables. Ils constituent une menace pour les valeurs biologiques et esthétiques de notre patrimoine commun et, sauf adaptation du projet aux remarques de notre Commission, nous sommes forcés de rendre un avis défavorable.

Nous espérons que la Commune d'Anderlecht et la Région de Bruxelles-Capitale adopteront, comme nous, une attitude critique envers ce projet en ce qui concerne le fond, mais surtout en ce qui concerne la forme proposée. Nous espérons aussi que ceci sera le départ d'un dialogue qui, dans l'intérêt de tous, pourra aboutir dans une coopération efficace en faveur de notre environnement. Dans cet espoir, nous vous prions d'agréer, Mesdames et Messieurs, l'expression de nos sentiments très distingués.

(Bruxelles, 6 mai 2002)

---

Lors de l'enquête publique et de la réunion de concertation, beaucoup de monde a manifesté son opposition contre ce projet. Suite à cette opposition, la Commission de Concertation a chargé un Comité d'Accompagnement d'évaluer une étude d'incidences qui est en cours. Grâce au dossier solide que nous avons constitué, notre Commission a été désignée comme membre expert de ce Comité et nous sommes donc en première loge pour suivre ces travaux.

Le bureau d'études AGORA, chargé de l'étude d'incidences, a bien été à l'écoute des remarques qui ont été formulées par nous et les autres membres du Comité. Dans la plupart des cas, cela a aussi été traduit dans l'étude, sauf en ce qui concerne deux points, qui ne sont pourtant pas les moindres ! Ainsi, le chargé de l'étude a soutenu la thèse que les remarques du PRAS n'ont pas force de loi et que, seul les prescriptions comptent.

Comme membre expert du Comité, nous avons marqué notre désaccord et avons rappelé cela par écrit. Etant donné que les autres participants n'ont pas réagi, nous avons aussi demandé que le Comité examine les aspects juridiques de ces éléments du PRAS.

La décision du Gouvernement concernant la conservation d'une partie du Meylemeersch a été notifiée dans le compte rendu de sa réunion du 20 juillet 2000. Dans leur courrier, plusieurs membres du Gouvernement nous ont fait part de cette décision et notamment le précédent Ministre-Président Jacques Simonet (actuellement Bourgmestre d'Anderlecht), le Ministre Eric Tomas et le Secrétaire d'État Robert Delathouwer. Cette décision fut aussi confirmée au Parlement bruxellois par Eric Tomas, Ministre de tutelle de la SDRB lors de sa réponse aux questions écrites n° 48 de M. Cools et n° 64 de W. Vandenbossche.

Dans le PRAS, cette décision est reprise parmi les remarques du Gouvernement et publiée dans le Moniteur Belge du 14 juin 2001, page 20039.

CCN Vogelzang CBN et het Gemeenschappelijk Verbond van de Verenigingen voor Natuurbescherming, de promotoren van het project geen rekening hebben gehouden met dit aspect ervan.

Perscommuniqués en –artikels, briefwisseling met de leden van de Brusselse Hoofdstedelijk Raad en de Regeringsleden, hebben niet het verwachte resultaat opgeleverd en evenmin tot een dialoog geleid. Jammer!

Het was dan ook te verwachten dat het project verre van perfect ging zijn. Vele punten laten inderdaad te wensen over en zijn onaanvaardbaar. Ze vormen een bedreiging voor de biologische en esthetische waarden van ons gemeenschappelijk erfgoed. Zo er geen aanpassing van het project komt op basis van de opmerkingen van onze Commissie, kunnen wij onmogelijk een gunstig advies verstrekken.

We hopen dat de Gemeente Anderlecht en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, samen met ons, een kritische houding zullen aannemen m.b.t. de kern van het project, maar vooral ook wat de voorgestelde vorm ervan betreft. Wij hopen eveneens dat dit het begin mag zijn van een dialoog die, in het belang van iedereen, tot een efficiënte samenwerking mag leiden ten gunste van ons milieu. In die hoop groeten wij u met hoogachting.

(Brussel, 6 mei 2002)

---

Tijdens het openbaar onderzoek en de daaropvolgende overlegvergadering maakten de vele deelnemers hun verzet tegen dit project kenbaar. Daarom gaf de Overlegcommissie de opdracht om de lopende milieueffectenstudie te laten evalueren door een Begeleidingscomité. Dankzij het stevige dossier dat we samenstelden, werd onze Commissie aangesteld als deskundig lid van dit Comité. We zitten daarmee op de eerste rij om deze werkzaamheden te volgen !

Het studiebureau AGORA, belast met de effectenstudie, heeft duidelijk geluisterd naar de opmerkingen die door ons en de andere leden van het Comité zijn geformuleerd. In de meeste gevallen kreeg dat ook zijn weerklank in de studie, behalve voor twee – evenwel niet de minste – punten! Zo heeft de met de studie belaste onderzoeker de stelling verdedigd dat de opmerkingen in het GBP geen kracht van wet hebben en dat enkel de voorschriften tellen.

Als deskundig lid van het Comité gingen wij hier niet mee akkoord en dat hebben we ook nog eens schriftelijk laten weten. Omdat de andere deelnemers niet hebben gereageerd, hebben wij ook gevraagd dat het Comité de juridische aspecten van deze elementen van het GBP onderzoekt.

De beslissing van de Regering betreffende de bescherming van een deel van de Meylemeersch is opgetekend in het verslag van haar bijeenkomst van 20 juli 2000. In hun briefwisseling hebben verscheidene leden van de Regering deze beslissing aan ons meegedeeld, meerbepaald de vorige Minister-President Jacques Simonet (huidig Burgemeester van Anderlecht), Minister Eric Tomas en Staatssecretaris Robert Delathouwer. Deze beslissing werd in het Brussels Parlement ook bevestigd door Eric Tomas, Voogdijminister over de GOMB, naar aanleiding van zijn antwoord op de schriftelijke vragen nr. 48 van M. Cools en nr. 64 van W. Vandenbossche.

In het GBP is die beslissing opnieuw opgenomen bij de

Pour certains, ce n'est peut-être qu'un détail, mais le fait que le Bureau d'Études Agora désigné par la SDRB refuse de mentionner cette décision dans le chapitre «Urbanisme» de son étude d'incidences est, à notre avis, intenable, car ceci donne l'impression que le projet pourrait se développer sans restrictions sur toute la surface du site. Afin de pouvoir évaluer correctement les incidences, il convient en effet de mentionner la décision gouvernementale dans tous les chapitres où la non-application de cette décision risque d'avoir des incidences. C'est le cas pour la plupart des chapitres. Chaque fois qu'on mentionne l'affectation du PRAS sans y ajouter la remarque concernant le site, on met en doute la décision et donc la parole et la crédibilité de notre Gouvernement. Est-ce bien raisonnable ?

Récemment encore, l'actuel Ministre-Président François-Xavier de Donnea a confirmé la décision du Gouvernement et a donné la garantie qu'elle sera aussi appliquée. Pourquoi alors a-t-on peur d'en tenir compte dans l'étude d'incidences ?

En ce qui concerne les alternatives, nous avons ajouté une précision. En effet, au cours des réunions, il a été précisé que les alternatives peuvent être cumulées, et dans ce cas, elles constituent une solution acceptable au niveau de la conservation du patrimoine paysager existant. De cette façon, on obtiendra deux zones bien distinctes. Celle située au nord-ouest du site sera urbanisée et entièrement consacrée au projet « Erasmus Sud ». L'autre zone, située au sud-est constituera la zone verte préservée (vallonn du Meylemeersch et la partie basse du site, y compris la ferme). De ce fait, les adaptations suivantes s'imposent :

- La limite entre les deux zones pourrait être marquée par une voirie rurale qui relie l'amorce existante à côté de la ferme, rue Meylemeersch, avec l'extrémité de l'avenue des Millepertuis. Revêtement (pavés de rues et piste cyclable), aménagement et plantations renforceront le caractère rural du paysage. L'accès sera limité aux piétons, aux cyclistes et aux services de secours.
- La voirie liée à la zone urbanisée est à revoir en fonction des besoins de cette zone. A notre avis, l'accès secondaire par la route de Lennik n'a plus raison d'être. Idem pour le giratoire annexe. Une voirie externe n'a donc plus d'utilité. Les trois zones constructibles peuvent être desservies par une voirie interne en boucle comprenant deux bandes de circulation en sens unique. Ceci signifierait une économie importante sur ce poste et une diminution des nuisances au niveau de la circulation.
- Les travaux dans la zone préservée seront donc limités à l'aménagement de la voirie rurale, aux travaux d'égouttage, la restauration de la ferme et la réalisation des différents bassins d'orage.

Dans le chapitre «Interactions», l'étude doit mettre en évidence les liens qu'il y a entre les incidences (positives ou négatives) des différents chapitres. Nous avons donc demandé que dans ce chapitre, on approfondisse davantage les automatismes liés à nos propositions, car les incidences positives (conservation du paysage, mise en valeur du patrimoine, rôle éducatif et didactique, développement durable, fonction sociale et récréative, ...) sont loin d'être

opmerkingen van de Regering en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, pagina 20039

Voor sommigen is dit misschien een detail, maar het feit dat het door de GOMB gekozen Studiebureau Agora deze beslissing weigert te vermelden in het hoofdstuk "Stedenbouw" van zijn effectenstudie, is volgens ons onhoudbaar. Het geeft immers de indruk dat het project zich zonder beperkingen kan ontwikkelen over de hele oppervlakte van het gebied. Om de effecten correct te kunnen inschatten, is het juist veel gepaster om vermelding te maken van de regeringsbeslissing in al de hoofdstukken waarin het niet toepassen ervan riskeert zekere effecten met zich mee te brengen. Dat is het geval voor de meeste hoofdstukken. Telkens de bestemming van het GBP wordt vermeldt zonder er de opmerking betreffende het gebied aan toe te voegen, wordt de beslissing - en dus ook het woord en de geloofwaardigheid - van onze Regering in twijfel getrokken. Maar is dat redelijk?

Heel onlangs nog heeft onze huidige Minister-President François-Xavier de Donnea de beslissing van de Regering bevestigd en daarbij ook de waarborg gegeven dat ze zal worden toegepast. Waarom heeft men in de effectenstudie dan zo'n angst om er wel degelijk rekening mee te houden?

Wat de alternatieven betreft, hebben wij een precisering aangebracht. Tijdens de vergaderingen werd inderdaad gepreciseerd dat de alternatieven gefuseerd kunnen worden. In dat geval vormen ze een aanvaardbare oplossing op het vlak van de instandhouding van het huidige kleinschalige landschap. Op die manier verkrijgt je twee duidelijk gescheiden zones. De noordwestelijke zone van het gebied zal verstedelijken en volledig aan het "Erasmus Zuid" project worden gewijd. De andere, zuid-oostelijke zone, vormt dan de beschermde groene zone (valleetje van de Meylemeersch en lager gelegen deel van het gebied, hoeve inbegrepen). Vandaar dat de volgende aanpassingen moeten gebeuren:

- De begrenzing tussen de twee zones kan samenvallen met een landelijke verbindingsweg tussen de huidige aanzet naast de hoeve aan de Meylemeerschstraat en het uiteinde van de Sint-Janskruidlaan. Straatbekleding (kasseien en fietspaden), aanleg en aanplantingen zullen het landelijk karakter van het landschap versterken. De toegang zal er beperkt blijven tot de voetgangers, fietsers en nooddiensten.
- De wegen in de bebouwbare zone moeten worden herzien in functie van de noden van deze zone. Naar onze mening is de tweede toegang via de Lenniksebaan dan niet meer nodig. Hetzelfde geldt voor het bijhorend rond punt. Een weg aanleggen aan de rand van de zones heeft dus geen zin. De drie bouwzones kunnen worden bediend door een binnenweg met twee rijstroken in éénrichtingsverkeer. Naast een belangrijke besparing op die post, zou dit ook een vermindering van de verkeershinder opleveren.
- De werken in de beschermde zone zullen dus beperkt blijven tot het renoveren van de hoeve en de aanleg van de landelijke verbindingsweg, de afvoerbuizen en de verschillende onweersbekkens.

In het hoofdstuk "Interacties", moet de studie het verband leggen tussen de effecten (postieve of negatieve) van de verschillende hoofdstukken. We hebben dus gevraagd om in dit hoofdstuk beter de automatismen die aan onze voorstellen gekoppeld zijn uit te diepen, want aan de positieve effecten ervan (instandhouding van het landschap, herwaardering van het

négligeables. Les habitants sont conscients que le patrimoine enrichit considérablement leur environnement et ils ont raison d'être inquiets quant à l'envergure de ce projet. Dans cette optique, nous nous rallions à la thèse de Monsieur De Greef, Président du Comité de quartier « Vogelenzang », qui demandait la suppression de la zone de construction située dans l'axe du vallon si on refuse l'alternative d'implantation des zones constructibles. Nous comprenons que le délai de la procédure imposé par la législation ne permet plus d'étudier les incidences liées à cette alternative. Mais en même temps, nous regrettons que, par manque de temps, l'étude sera incomplète. Dommage !

Nous constatons que cette étude d'incidences met bien à jour les dégradations qui seront causées aux valeurs scientifiques et esthétiques du Meylemeersch si le projet de la SDRB est réalisé comme prévu. Ainsi, dans le chapitre « Faune et Flore », on prévoit des destructions au niveau de toutes les zones de construction avec des pertes de plusieurs zones de haute et de très haute valeur biologique, ainsi qu'au niveau des vergers (ensemble d'éléments de valeur biologique moindre et de très haute valeur biologique). On prévoit également que ces destructions provoqueront une forte dégradation des valeurs scientifiques du vallon, avec comme conséquence la perte du site de nidification de la Chouette chevêche !

Au niveau du paysage (valeurs esthétiques), l'étude dénonce que la disposition des trois zones de construction principales ne s'intègre pas dans le paysage bocager existant, que l'espace vert intérieur n'est pas intégré au vallon, ce qui lui donne un caractère très artificiel, que l'implantation d'un centre pour séminaires et colloques en lieu et place de la ferme existante dénature l'esprit même de l'endroit. L'étude trouve que la conservation de la plupart des fruitiers et des saules têtards est positive, mais ajoute qu'il faudra prévoir de donner aux vergers la possibilité de se développer et d'assurer la pérennité des alignements d'arbres.

Au chapitre « Social et économique », le chargé d'étude a également étudié la faisabilité d'un projet pour implanter une ferme didactique sur le site. En conclusion, il juge ce projet difficile en raison de l'insuffisance de terrains disponibles (!). En effet, l'étude se base uniquement sur les espaces disponibles à l'intérieur du projet de la SDRB, c'est-à-dire : le potager devant la ferme (150 m<sup>2</sup>), le verger (3.000 m<sup>2</sup>) et une partie de la prairie bordée de saules têtards. Si on ajoute à cela les parties du vallon qui seront conservées ( si on suit notre avis) et celles qui sont situées dans la zone verte le long du cimetière, ainsi que les parties du verger et de la prairie à saules têtards qui se trouvent à l'extérieur du site SDRB (à cause des nouvelles limites de propriété), le verger appartenant à l'ULB, les parcelles encore disponibles ailleurs dans la vallée (propriétés ULB, CPAS et Commune), etc., cet argument ne tient pas la route ! La SDRB a aussi fait savoir que ce genre de projet sort totalement du cadre de ses missions. Tiens tiens..., le développement économique on connaît, mais le développement durable c'est quoi çà ?

A propos des nouvelles limites de propriété, nous avons fait remarquer que celles-ci ne respectent pas le paysage. En effet, aussi bien le verger que la prairie à saules têtards sont amputés d'une partie et cela est déjà une atteinte à l'intégrité

patrimonium, de éducative et didactische rol, duurzame ontwikkeling, sociale en recreatieve functie,...) mag helemaal niet zonder meer worden voorbijgegaan. De bewoners zijn zich er zeer bewust van dat het patrimonium hun omgeving aanzienlijk verrijkt en ze hebben gelijk zich zorgen te maken over de omvang van het project. In dat opzicht scharen wij ons achter de stelling van de Heer De Greef, Voorzitter van het wijkcomité "Vogelenzang", die vraagt om de opheffing van de bouwzone die zich in de as van het valleitje situeert, indien men de alternatieve inplanting van de bouwzones weigert. We begrijpen dat omwille van de wettelijke proceduretermijnen de effecten van dit alternatief niet meer kunnen worden onderzocht. Maar daarom ook spijt het ons dat door tijdsgebrek de studie onvolledig zal zijn. Jammer !

We stellen vast dat de effectenstudie duidelijk tot uiting brengt welke schade zal veroorzaakt worden aan de wetenschappelijke en esthetische waarden van de Meylemeersch indien het project van de GOMB doorgaat zoals voorzien. Zo voorziet het hoofdstuk "Fauna en Flora" voor alle bouwzones vernielingen met verliezen van verscheidene biologisch waardevolle en zeer waardevolle zones, evenals schade aan de boomgaarden (een complex van biologisch minder waardevolle en zeer waardevolle elementen). Ook wordt verwacht dat de vernielingen felle schade zullen berokkenen aan de wetenschappelijke waarden van het valleitje, met als gevolg het verlies van het broedterritorium van de Steenuil!

Op het vlak van het landschap (esthetische waarden) klaagt de studie aan dat de drie voornaamste bouwzones zich niet integreren in het bestaande kleinschalige landschap. De groene zone is niet geïntegreerd in het valleitje, wat er een zeer artificieel karakter aan geeft. De inplanting van een centrum voor seminaries en colloquia waar nu de hoeve staat, druist in tegen de natuur en de ziel zelf van deze plaats. De studie vindt het behoud van de meeste fruitbomen en knotwilgen positief, maar voegt er ook aan toe dat voor de boomgaarden de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen moet worden voorzien en dat het voortbestaan van de bomenrijen moet worden verzekerd.

In het "Sociaal en economisch" hoofdstuk heeft de met de studie belaste onderzoeker de uitvoerbaarheid nagegaan van een project voor de inrichting van een didactische boerderij in het gebied. In zijn besluit beoordeelt hij dit project als moeilijk realiseerbaar omwille van een gebrek aan beschikbare terreinen (!). Dat zouden we graag geloven, maar de studie baseert zich uitsluitend op de beschikbare ruimte binnen het project van de GOMB, d.w.z.: de moestuin voor de hoeve (150 m<sup>2</sup>), de boomgaard (3.000 m<sup>2</sup>) en een stuk van de met knotwilgen omzoomde weide. Voeg je daarbij echter de delen van het valleitje die zullen worden beschermd (als ons advies wordt gevolgd) en die gelegen zijn in de groene zone langs het kerkhof, evenals de delen van de boomgaard en van de weide met knotwilgen die zich buiten het gebied van de GOMB bevinden (door de nieuwe eigendomsgrenzen), de boomgaard in eigendom van de ULB, en de percelen die elders in de vallei nog beschikbaar zijn (eigendommen van de ULB, het OCMW en de Gemeente), enz ..., dan houdt dat argument absoluut geen steek! De GOMB heeft ook laten weten dat dit soort project totaal buiten het kader van haar opdrachten valt. Dat is weer eens wat nieuws: economische ontwikkeling kennen we wel, maar duurzame ontwikkeling? Nooit van gehoord...

In verband met de nieuwe eigendomsgrenzen, hebben wij doen



du paysage. Le non-respect des structures du paysage bocager qui en constituent une des valeurs principales est donc en contradiction avec la promesse du Gouvernement.

Dans le chapitre « Synthèse et conclusion » (paragraphe « Patrimoine ») en fin de l'étude, il y a une petite phrase qui dit : **En ce qui concerne l'aménagement de la zone D (la ferme), le projet n'est pas conforme à la décision gouvernementale du 16/11/2000 qui demande la conservation de la ferme.**

En principe, cette étude d'incidences fera l'objet d'une nouvelle enquête publique, et à cette occasion, la CCN Vogelzang CBN renouvellera ses remarques contre ce projet. Ces remarques seront complétées avec des nouveaux détails et renforcées avec les  $\pm$  2000 signatures de notre pétition. Après cette enquête publique, les différentes autorités régionales et communales décideront si le projet de la SDRB obtient, oui ou non, les certificats d'urbanisme et d'environnement. On ne peut pas prédire dans quelle mesure les autorités tiendront compte des conclusions de la Commission de Concertation, mais on voit mal comment elles pourraient ignorer les arguments et les recommandations de cette commission. Tout est donc encore possible et nous croisons les doigts pour que vos signatures en faveur de la conservation d'une partie du Meylemeersch et les efforts de notre Commission ne soient pas vains.

Nous en profitons aussi pour remercier toutes les associations et les personnes qui nous ont soutenus et encouragés dans ce combat qui vise à conserver, pour les générations futures, ce petit coin bucolique plein de charme et débordant de vie attachante. Merci aussi au nom de toute cette faune et flore qui, si on les laisse faire, nous le rendront certainement à chaque fois que nous passerons par le Meylemeersch.

*INFO: Peter Vanbellinghen, e-mail:  
ccnvogelzangcbn@gmail.com*

opmerken dat deze het landschap niet respecteren. Zowel van de boomgaard als de weide met knotwilgen wordt er immers een stuk geamputeerd: dat op zich vormt al een aanslag op de integriteit van het landschap. Door de structuren van het kleinschalige landschap, die er één van de voornaamste waarden van uitmaken, niet te respecteren, gaat men volledig in tegen de belofte van de Regering.

Op het einde van de studie, in het hoofdstuk "Synthese en besluit" (paragraaf "Patrimonium"), wordt er in een zinnetje gezegd: **Wat de aanleg van zone D (de hoeve) betreft, is het project niet in overeenstemming met de regeringsbeslissing van 16/11/2000 die vraagt om het behoud van de hoeve.**

In principe zal deze effectenstudie aanleiding geven tot een nieuw openbaar onderzoek, en bij die gelegenheid zal de CCN Vogelzang CBN haar opmerkingen tegen dit project opnieuw indienen. Deze opmerkingen zullen worden aangevuld met nieuwe details en kracht bijgezet met de + 2000 handtekeningen van onze petitie. Na dit openbaar onderzoek zullen de verschillende gewestelijke en gemeentelijke overheden beslissen of het project van de GOMB al dan niet het stedenbouwkundig en milieu-attest bekomt. Het is moeilijk te voorspellen in welke mate de overheden rekening zullen houden met de besluiten van de Overlegcommissie. Wel zullen ze moeilijk of niet de argumenten en aanbevelingen van deze commissie naast zich neer kunnen leggen. Alles is dus nog mogelijk en we kruisen dus de vingers dat jullie handtekeningen ten gunste van de instandhouding van een deel van de Meylemeersch en de inspanningen van onze Commissie niet voor niets zullen zijn geweest.

Van de gelegenheid maken we ook gebruik om onze dank te betuigen aan al de verenigingen en personen, die ons hebben gesteund en aangemoedigd in de strijd om dit kleine stukje natuur, vol charme en allerlei vormen van bruisend leven, voor de komende generaties te bewaren. Aan hen ook dank vanwege deze dieren en planten: telkens je voorbij de Meylemeersch komt, bezorgen zij je, als je hen er even de kans toe geeft, ruimschoots cadeaus terug.

*INFO: Peter Vanbellinghen, e-mail: ccnvogelzangcbn@gmail.com*